

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. Ř.**
zastoupený advokátkou Mgr. Kateřinou Hruběšovou
sídlem generála Svobody 339, 533 51 Pardubice

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, IČO: 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 7. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení je povinna zaplatit žalobci náklady řízení k rukám jeho zástupkyně Mgr. Kateřiny Hruběšové, advokátky, ve výši 18 457 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku byly podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“), a podle §90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 25. 3. 2024, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobci podle § 56 odst. 1 písm. e) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), snížen invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, neboť jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 50 %.
2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce má za to, že nedošlo ke zlepšení jeho zdravotního stavu. Žalobce trpí nekompenzovanou farmakorezistentní epilepsií, má diabetes I. typu, retinopatii i psychické obtíže. V důsledku svého nepříznivého zdravotního stavu není schopen uplatnit se na trhu práce, trpí častými epileptickými záchvaty, nespavostí. Vyzkoušel nový lék, který však jeho stav a záchvaty ještě zhoršoval, a proto musel lék vysadit, jeho forma epilepsie nereaguje na medikamentózní léčbu. Žalobce se také ohradil proti tvrzení o nedodržování léčby. Od roku 2019 abstínuje a ani jednou alkohol nepožil, pravidelný spánek mu znemožňují epileptické záchvaty. Žalobce má také za to, že pro diabetes I. typu je na místě aplikovat § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity.
3. Žalobce navrhl provedení důkazů zprávou o ambulantním vyšetření ze dne 29. 1. 2024 a ze dne 30. 4. 2024.
4. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.
5. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že na základě kontrolní lékařské prohlídky žalobce byl dne 11. 1. 2024 vypracován posudek Institutu posuzování zdravotního stavu, zpracovaný na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ. Uvedený posudek, který byl podkladem prvostupňového rozhodnutí, stanovil za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. (postižení nervové soustavy), položce 4 (epilepsie), písm. b [forma částečně kompenzovaná] přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Míra poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 40 %, která následně byla ve smyslu § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky zvýšena o 10 %, tedy na celkových 50 %. Zdravotní stav žalobce podle tohoto posudku tak odpovídal druhému stupni invalidity.
7. V rámci řízení o námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí bylo posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu, který byl vypracován dne 13. 6. 2024 na

- základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 7 ZOPSZ, za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce stanoveno zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. (postižení nervové soustavy), položce 4 (epilepsie), písm. c [forma nekompenzovaná] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro toto zdravotní postižení je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 50 % - 60 %, přičemž posudková lékařka zvolila horní hranici procentního rozmezí, tj. 60 %.
8. Soud provedl při jednání dne 30. 4. 2025 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 19. 2. 2025 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborná lékařka zasedala MUDr. J. N., s odborností neurologie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce PK MPSV považuje zdravotní postižení uvedené v kapitole VI. (postižení nervové soustavy), položce 4 (epilepsie), písm. c [forma nekompenzovaná] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. PK MPSV zvolila horní hranici procentního rozmezí, tj. 60 %. S ohledem na další zdravotní postižení se zohledněním profese PK MPVS zvýšila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce podle § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky o dalších 10 %, tj. na celkových 70 %.
9. PK MPSV doplnila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je fokální farmakoresistentní epilepsie na podkladě kongenitální vady – dysplázie typu 1 vpravo. U žalobce se jedná o stav po frontoorbitální operculoinzulární a přední inzulární resekci vpravo. Komplikaci žalobci způsobuje dekompenzovaný diabetes mellitus I. stupně se závažným kolísáním glykemie. Žalobce trpí četnými záchvaty, také trpí interiktální úzkostnou poruchou s nespavostí. Je léčen trojkombinací antiepileptik a antidepresivem (změna terapie nebyla účinná, a proto užívá tři kombinace léků).
10. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
11. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
12. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění: *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
13. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na*

odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“

14. Podle § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
15. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).
16. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedala lékařka s odborností neurologie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. V průběhu jednání PK MPVS byl také žalobce přešetřen odbornou lékařkou. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu třetího stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 70 %. Žalovaná nenaplnila § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení. Pro úplnost krajský soud dodává, že s lékařskými nálezy přiloženými k žalobě se PK MPSV vypořádala ve svém posudku.
17. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 19. 2. 2025.
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované uložil povinnost nahradit žalobci účelně vynaložené náklady soudního řízení, tj. náklady právního zastoupení žalobce podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“). Náklady právního zastoupení představuje odměna právní zástupkyně žalobce za 5 úkonů právní služby, konkrétně příprava a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby podle § 11 odst.

- 1 písm. d), účast na jednání PK MPSV dne 19. 2. 2025 podle § 11 odst. 1 písm. g), další porada s klientem dne 1. 4. 2025 dle § 11 odst. 1 písm. c) a účast na soudním jednání dne 30. 4. 2025 podle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu.
19. Ve věci byly dva úkony právní služby (včetně příslušné náhrady hotových výdajů) realizovány za účinnosti advokátního tarifu k datu do 31. 12. 2024. Další tři úkony právní služby pak byly realizovány ve znění účinném od 1. 1. 2025, což se promítá do stanovení jejich výše (srov. § 15 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025). Odměna právní zástupkyně žalobce za přípravu a převzetí zastoupení a sepsí žaloby činí 2 x 1 000 Kč a 2 x 300 Kč (srov. § 7 bodu 3., § 9 odst. 2, § 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění do 31. 12. 2024), odměna za účast na jednání PK MPSV, další poradu s klientem a jednání soudu činí 3 x 4 620 Kč a 3 x 450 Kč (srov. § 7 bod 5, § 9 odst. 5, § 13 odst. 4, ve znění advokátního tarifu účinném od 1. 1. 2025), celkem tedy 17 810 Kč. Dále soud přiznal náhradu cestovních výdajů právní zástupkyni žalobce za cestu k jednání PK MPSV v Hradci Králové z Pardubic a zpět ve výši 347 Kč (dle vyúčtování právní zástupkyně: 2 x 22 km, průměrná spotřeba osobního vozidla 5,8 l/100 km). Soud přiznal rovněž náhradu za promeškaný čas strávený na cestě ve výši celkem 300 Kč (45 minut), přičemž dle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu náleží advokátovi náhrada za promeškaný čas ve výši 150 Kč za každou započatou půlhodinu. Celkem tedy soud přiznal žalobci proti žalované náhradu nákladů řízení ve výši 18 457 Kč.
20. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení k rukám jeho právní zástupkyně podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. Soud k náhradě nákladů řízení stanovil přiměřenou lhůtu k plnění v délce 30 dnů podle § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 30. dubna 2025

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně